

**ENERGETSKI
PREHOD
SLOVENIJE**

... in vloga

INDUSTRIJE

mag. Vekoslav Korošec, GZS

Energetski prehod JE DEJSTVO.

- = načrtana pot do zelo jasnega cilja – podnebne nevtralnosti
- = največji in najdražji projekt po osamosvojitvi Slovenije
- = vključuje širšo družbo: industrijo, promet, kmetijstvo, energetiko, gospodinjstva in državo
- = prinaša spremembe v vse pore življenja

Trenutna energetska kriza, ki jo je vojna v Ukrajini še poglobila, bo zeleni prehod še pohitrila.

Industrija se pomena tega projekta že dolgo zaveda!

Energetski prehod v Sloveniji.

Pri energetske prehodu je potrebno upoštevati **dve ključni posebnosti Slovenije:**

- Slovenija ima **specifično sestavo proizvodnih virov električne energije**
- **Vloga industrije v Sloveniji** je pomembno večja kot v drugih državah članicah EU.

Vloga industrije v Sloveniji

- V Sloveniji industrija prispeva skoraj **24%** BDP-ja, medtem ko je povprečen delež industrije v BDP v Evropski Uniji zgolj **16.3 %**.
- Slovenska industrija pomembno prispeva k rasti BDP, izvozu in novim delovnim mestom z višjo dodano vrednostjo.

Energetsko intenzivna industrija.

= proizvodnja aluminija, kovinskih in nekovinskih materialov, papirnice, steklarne in del kemijske industrije in proizvodnje gradbenih materialov
= primarna, tradicionalna, ključna industrija za samozadostnost in neodvisnost Evrope

Predstavlja skupaj (l.2020):

- Cca. 25.000 zaposlenih = 10% vseh zaposlenih v industriji
- Ustvarijo 6 mrd. € prihodkov = 20,3% prihodkov industrije
- Ustvarijo 4,6 mrd € izvoza = 20,1 % izvoza industrije
- 1,4 mrd € dodane vrednosti = 15,8% dodane vred. industrije
- Dodana vrednost / zaposlenega = 54.623,4 € (+12,4% nad povprečjem v industriji)

EU zeleni dogovor :

„»Energetsko intenzivna industrija je temelj nizkoogljičnega krožnega gospodarstva, saj zagotavlja surovine za vrednostne verige za vse ostalo EU gospodarstvo, na katere obstoj je potrebno skrbno paziti, da ne bi prišlo do njene izselitve iz Evrope.“

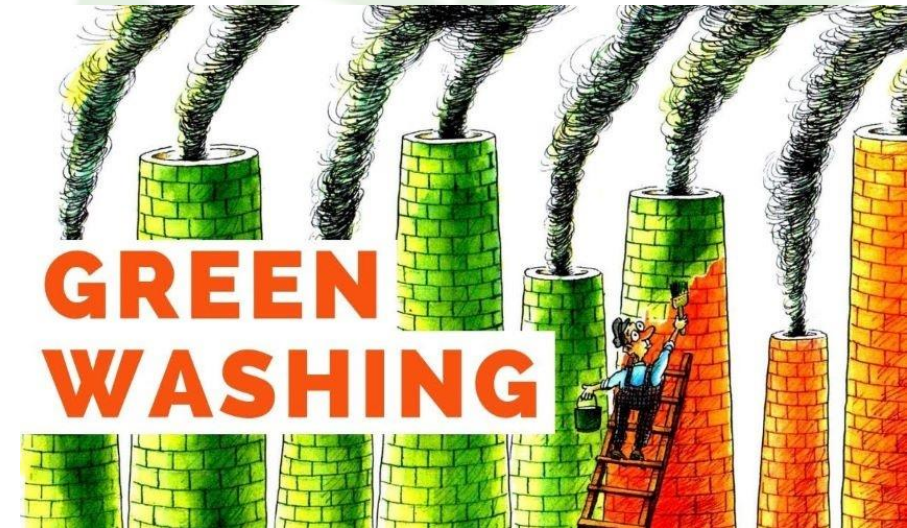
Slovenska energetska intenzivna industrija.

- Spada med benchmark evropske EI industrije
- Del EU ETS sistema, ki sistemsko upravlja zmanjševanje industrijskih izpustov že 20 let
- Uporablja BAT tehnologije, projekti energetske učinkovitosti so stalnica, zapira se snovne in energetske krogotoke ter reciklira po principu krožnega gospodarjenja...

Podvržena visokim okoljskim in
energetskim standardom ter
mednarodnim primerjavam...

- Energetska intenzivna industrija opredeljena tudi v
lani sprejeti **Slovenski industrijski strategiji**.

Vloga industrije in energija

Industrija porabi $\frac{2}{3}$ vsega zemeljskega plina in skoraj polovico ($45,8\%$) električne energije.

- Slovenska energetska oskrba, ki je bila posledica uravnoveženega energetskega miksa, je v preteklosti bila pomemben **vir konkurenčne prednosti slovenske industrije!**
- Industrija za svoje delovanje in konkurenčen nastop na globalnem trgu potrebuje: **zanesljivo, stabilno oskrbo z energijo po konkurenčnih cenah.**

Vloga industrije in energija

V preteklosti je bila **energija vir konkurenčne prednosti**,
danes, v energetske krizi, je njen **ključen izziv za prihodnost**,
ne le v Sloveniji temveč povsod v Evropi.

Od leta 2008 do leta 2020 se je **poraba energije v industriji znižala za 17,8%**,
poraba električne energije za 6 %, prodaja pa se je povečala za 21 % in dodana vrednost pa za 40 %.
To potrjuje, da se je energetska učinkovitost v industriji povečala.

Podatki kažejo, da je skupina energetsko intenzivnih dejavnosti še uspešnejša pri zniževanju skupne rabe energije, torej pri povečevanju energetske učinkovitosti od povprečja predelovalnih dejavnosti.

V obdobju 2008-2020 je namreč znižala porabo skupne energije za 24,1% oz. električne energije za 16,1%.

Izzivi industrije v energetske prehodu

Industrija se zaveda pomena in potrebe izvedbe dvojnega prehoda – energetskega prehoda in digitalizacije.

Je izziv na tehnološkem, razvojnem in finančnem področju, na področju kompetenc in še kje. Problem je kratek čas, v katerem je potrebno izvesti tektonske premike.

Vendar: Industrija se čuti del rešitve in ne kot problem!

- Industrija je bila v Sloveniji prva, ki je začela z elektrifikacijo, lastno proizvodnjo električne energije in toplote...
- Industrija danes ima lastne kapacitete za proizvodnjo energije, predvsem pa v skladu s trendi in cilji Zelenega dogovora uvaja nove OVE in druge nizkoogljične vire in stalno povečuje energetske in snovno učinkovitost, je aktivni porabnik energije z uravnavanjem odjema in EII tudi uravnava sistemske storitve...

Izzivi industrije v energetske prehod

- Ključna področja ukrepanja: prehod v nizkoogljično krožno gospodarjenje, posodobitev proizvodnih procesov, spodbujanje projektov snovne in energetske učinkovitosti, uporabe nizkoogljičnih tehnologij, razvoj in proizvodnja novih trajnostnih izdelkov in storitev, zmanjšanje rabe toplote ter povečano izkoriščanje obnovljivih virov energije in odvečne toplote, vzpostavitev infrastrukture in ustreznega zakonodajnega okvira za uporabo sintetičnega plina, vodika in drugo...
- Industrija za svojo preobrazbo potrebuje **spodbudno poslovno okolje** za izvedbo energetskega prehoda:
najprej je potrebno izkoristiti že razvite tehnologije, domače znanje, industrijo in gradbeništvo. Posledično je potrebno pospešiti sprejemanje odločitev in izdajo dovoljenj za nove elektro objekte, ki bodo nadomeščale izpad premogovnih enot; podpreti razvoj novih tehnologij in energentov....

Pričnimo dialog in proaktivno sodelovanje!

Izzivi industrije v energetske prehod

Desetletje, v katerem smo, prinaša veliko izzivov, predvsem pa nujo k razvoju in investicijam v smeri krožnega gospodarjenja in ogljične nevtralnosti:

- Bikovske cene energentov
- Nova shema trgovanja ETS z bistveno nižjo količino brezplačnih kuponov
- Novi OVE in URE cilji v skladu s paketom „Pripravljeni na -55%“ do leta 2030
- Cene emisijskih kuponov so se v manj kot polletju več kot podvojile samo v letošnjem letu
- Pospešena elektrifikacija tako v industriji in prometu
- Meje obstoječih tehnologij v industriji so blizu; nove, prebojne tehnologije šele v razvoju.
- Razvojni denar in denar iz kohezije je na voljo, a imeti moramo bolj konkretne smernice razvoja (novi NEPN, EKS???...)

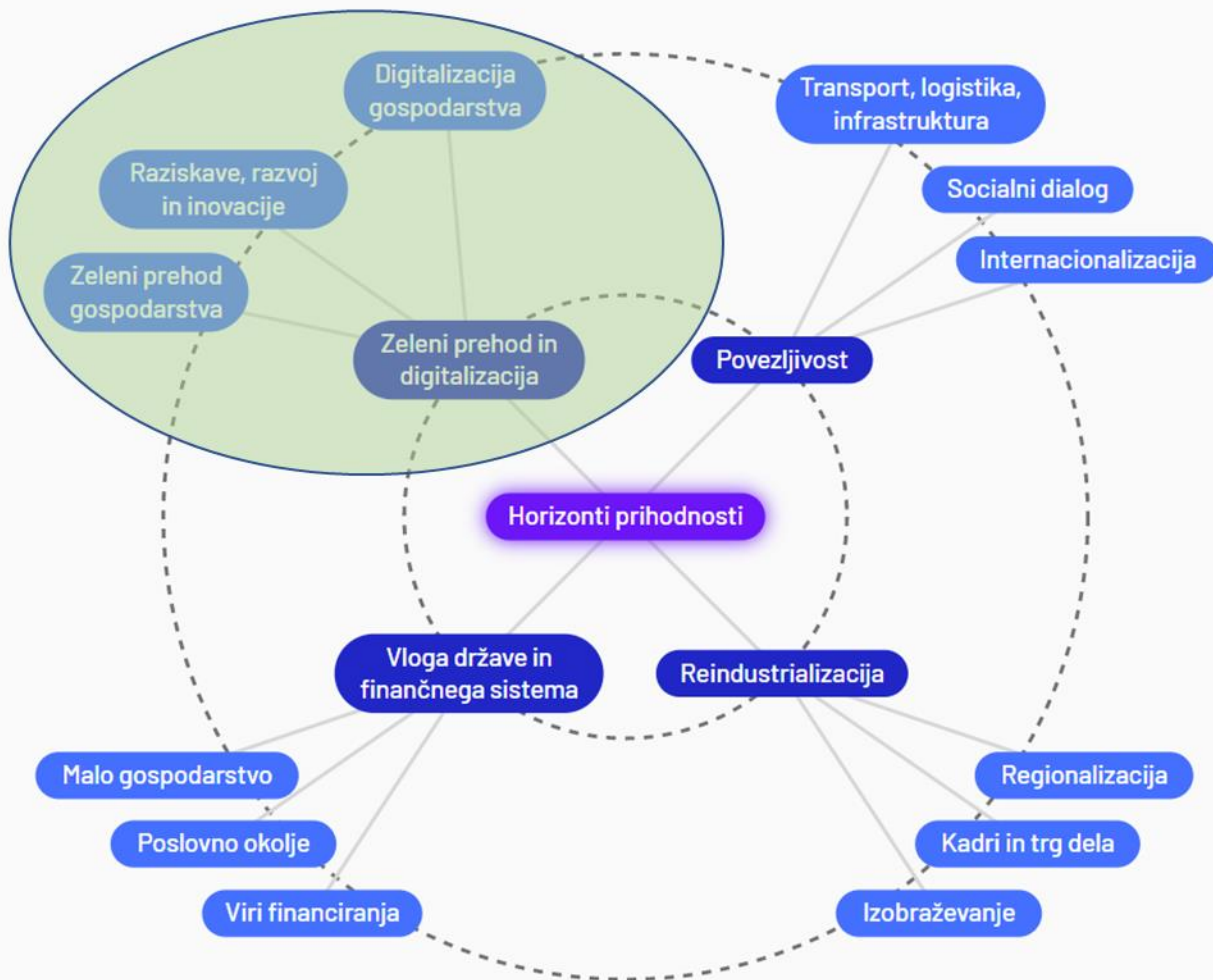
Horizonti prihodnosti

Horizonti prihodnosti

STRATEŠKI NAČRT RAZVOJNEGA PREBOJA

vrh slovenskega gospodarstva

Gospodarska
zbornica
Slovenije

Strateški načrt razvojnega preboja

Slovenija je na pomembnem razpotju. Ali bomo uspeli ujeti in celo prehiteti konkurenčne države in v naslednjih desetih letih postanemo evropski tiger ali pa bomo še bolj zaostali za najrazvitejšimi v naši najbližji bližini.

S ciljem oblikovanja strateškega načrta, ki bo kazal pot do razvojnega preboja Slovenije, je GZS v sodelovanju z gospodarstvom opredelila **štiri ključna področja**, kjer so nujne spremembe:

- zeleni prehod in digitalizacija,
- povezljivost,
- reindustrializacija,
- vloga države in finančnega sistema.

Posamezno področje je nadalje razdelila na **podpodročja**, znotraj teh pa opredelila tako **ključne cilje** kot **konkretne ukrepe**, ki so potrebni za njihovo doseg. Vemo, katere zakone je treba spremeniti, in znamo kvantificirati kazalnike prihodnjega uspeha. Pričujoča spletna predstavitev je odprta podlaga za razpravo ob Vrhu slovenskega gospodarstva marca 2022 – in uvod v javno razpravo strateškega načrta razvojnega preboja Slovenije. Vabimo vas, da aktivno prispevate k razpravi ter s tem sodelujete pri oblikovanju dokumenta – saj je to naša skupna pot v prihodnost.

Horizonti prihodnosti... za zaključek

Slovenija ima svoje specifike, zato je prav da jih upošteva.

Slovenije si brez industrije ne znamo predstavljati, saj ima nadpovprečen delež v BDP v primerh javi z drugimi članicami EU.

„Če gre industriji dobro, gre vsem dobro.“

Brez uspešnega in mednarodno konkurenčnega gospodarstva namreč ne moremo doseгти vzdržne gospodarske rasti, razvoja in posledično krepitev blaginje državljanov in državljanov.

Energetski prehod in prihodnjo blaginjo v Sloveniji lahko dosežemo **le skupaj, povezano in v sodelovanju** vseh deležnikov.

„Če gre industriji dobro, gre vsem dobro.“

